

prima instanță: S. Papuha
instanța de apel: I. Cimpoi, N. Craiu, N. Cernat

dosarul nr. 2ra-1459/15

Î N C H E I E R E

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pașcov Valeriu împotriva SC „Rostral” SRL cu privire la rezilierea contractelor, încasarea sumei, dobînzii de întîrziere și a penalităților, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de SC „Rostral” SRL și casată parțial hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 august 2014

c o n s t a t ă

La 19 noiembrie 2012 Pașcov Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Rostral” SRL cu privire la restituirea sumei cu titlu de îmbogățire fără just temei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 23 martie 2007 între SC „Ghelidor” SRL, în calitate de client, și SC „Rostral” SRL, în calitate de antreprenor, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 164, potrivit căruia SC „Rostral” SRL la comanda SC „Ghelidor” SRL și-a asumat angajamentul să elaboreze și să efectueze lucrări de proiectare a complexului locativ „Sochol”, amplasat pe str. Socoleni mun. Chișinău pentru SC „Demi Alitora” SRL.

La 23 martie 2007 au fost semnate 3 Anexe la contractul de antrepriză nr. 164, unde prin Anexa 1 la acesta a fost stabilit planul calendaristic al lucrărilor, termenii de executare a lucrărilor, Anexa nr. 2 – stabilit volumul și denumirea exactă a lucrărilor ce urmau a fi efectuate de antreprenor și Anexa nr. 3 – stabilit devizul de executare a lucrărilor la contractul de bază.

La 14 mai 2008 între SC „Ghelidor” SRL și SC „Rostral” SRL a fost încheiat contractul nr. 237 de supraveghere a lucrărilor de construire a complexului locativ SC „Demi Alitora” SRL, în baza căruia SC „Rostral” SRL și-a asumat obligațiunea de supraveghere a lucrărilor la prețul de 40000 lei.

La 15 mai 2008 a fost încheiat Acordul adițional nr. 1 (Anexa nr. 4) la contractul de antrepriză nr. 164, prin care a fost rectificat prețul lucrărilor de proiectare, care în final a constituit 192177 dolari SUA.

Sustine că la momentul semnării Acordului adițional, clientul a achitat antreprenorului în total suma de 100106 dolari SUA, iar la 20 iunie 2008 pe contul SC „Rostral” SRL a fost transferată suma de 20000 lei pentru contractul de supraveghere nr. 237 din 14 mai 2008, conform ordinului de plată nr. 285 din 20 iunie 2008.

Pe contul societății pârte, în perioada 23 martie 2007-26 mai 2010 în total au fost transferate mijloace bănești în mărime de 2279811 lei.

La 07 aprilie 2009 a fost încheiat Acordul adițional nr. 2 (Anexa nr. 5) la contractul de antrepriză nr. 164, prin care a fost mărit volumul lucrărilor care urmau a fi efectuate de antreprenor, lucrările suplimentare fiind estimate în sumă de 238000 lei.

În toamna anului 2009 SC „Demi Alitora” SRL a anunțat SC „Rostral” SRL că a întrerupt relațiile contractuale cu SC „Ghelidor” SRL și că este dispusă personal să finanțeze executarea lucrărilor de proiectare a complexului locativ din str. Socoleni, pe care urma să le efectueze SC „Rostral” SRL în baza contractului încheiat cu SC „Ghelidor” SRL, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 395P din 12 noiembrie 2009 expediată în adresa SC „Ghelidor” SRL de către societatea pârță.

Prin aceeași scrisoare compania reclamantă a fost anunțată despre rezilierea contractului de antrepriză nr. 164 din 23 martie 2007 și a contractului nr. 237 de supraveghere a lucrărilor de construire, cu intenția de a reîncheia aceste contracte nemijlocit cu SC „Demi Alitora” SRL.

La 06 mai 2011 între SC „Ghelidor” SRL și SC „Rostral” SRL a fost semnat actul de verificări pentru perioada 01 ianuarie 2006 - 06 mai 2011, care confirmă datoria SC „Rostral” SRL față de SC „Ghelidor” SRL în mărime de 86000 lei.

La 20 martie 2012 Valeriu Pașcov, în calitate de cesionar, a expediat în adresa pârțului scrisoare, prin care ultimul a fost somat de a achita datoria restantă, însă prin răspunsul nr. 60P din 21 mai 2012 deși pârțul confirmă faptul achitării de către SC „Ghelidor” SRL a sumei de 81400 lei pentru contractele de antrepriză și supraveghere, totodată acesta a considerat că a executat lucrările imputate lui, iar actul de verificări nu constituie temei de încasare a datoriilor.

Ca urmare a celor menționate, cere reclamantul încasarea de la SC „Rostral” SRL a sumei de 86400 lei cu titlu de îmbogățire fără just temei.

La 18 iulie 2013 Valeriu Pașcov a depus cerere suplimentară, în motivarea căreia a indicat că în temeiul contractului nr. 237 din 14 mai 2008, SC „Rostral” SRL și-a asumat răspundere ca prestator de a executa lucrări privind supravegherea lucrărilor de construcție la complexul socio-cultural „Sochol” situat pe str. Socoleni mun. Chișinău. Suma totală a contractului respectiv a fost estimat la 40000 lei, dintre care 20000 lei au fost achitate pe contul pârțului la 20 iunie 2008 cu titlu de avans.

Deci, în total SC „Rostral” SRL și-a asumat răspundere față de beneficiarul SC „Ghelidor” SRL de a executa lucrări în sumă de 2541434 lei.

Conform actului decontărilor din 01 septembrie 2009, confirmate și semnate de SC „Ghelidor” SRL și SC „Rostral” SRL, la situația din 01 ianuarie 2009 soldul de credit constituia suma de 5000 lei, pentru care pîrîtul nu a prestat, nu a executat servicii și lucrări în folosul reclamantului. În același act de decontări s-a stabilit expres că SC „Ghelidor” SRL a transferat la 14 aprilie 2009 suma de 71400 lei, iar la 26 iunie 2009 suma de 10000 lei în beneficiul pîrîtului. Cu toate acestea însă, sumele în cauză nu au fost acoperite prin lucrări /servicii executate în folosul SC „Ghelidor” SRL. În circumstanțele date, conform actului decontărilor este evidentă datoria pîrîtului față de reclamant în mărime de 86400 lei, or actul fiind semnat de ambele părți fără careva obiecții.

Datoria pecuniară de 86400 lei a fost reconfirmată de părți și la data de 06 mai 2011, în urma semnării actului de decontări pentru perioada 01 ianuarie 2006 – 06 mai 2011, or odată cu semnarea acestuia, a fost întrerupt cursul prescripției extinctive, în situația în care debitorul a săvîrșit acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria sa.

Cere în final reclamantul recunoașterea lui în calitate de cesionar al creanțelor SC „Ghelidor” SRL față de datoria debitorului SC „Rostral” SRL în sumă de 86400 lei, în temeiul contractului de cesiune nr. 03GVP/12-11 din 29 decembrie 2011 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2011 cu privire la lichidarea SC „Ghelidor” SRL; rezilierea contractului nr. 164 din 23 martie 2007 încheiat între SC „Ghelidor” SRL și SC „Rostral” SRL, precum și a tuturor acordurilor suplimentare anexate la acesta; rezilierea contractului nr. 237 din 14 mai 2008 încheiat între SC „Ghelidor” SRL și SC „Rostral” SRL; încasarea în beneficiul lui Valeriu Pașcov de la pîrît a sumei datoriei de bază de 86400 lei, avansate de la SC „Ghelidor” SRL pentru executarea lucrărilor contractuale și reținută de pîrît ca îmbogățire fără just temei; încasarea penalității de 86400 lei pentru neexecutarea în termen și necorespunzător a prevederilor pct. 8.1 din contractul nr. 164 din 23 martie 2007 și pct. 9.1 din contractul nr. 237 din 14 mai 2008; încasarea dobînzii de întârziere de 49880,07 lei, calculată din suma datoriei de bază pentru perioada 01 septembrie 2009 - 01 iunie 2013; repararea prejudiciului material în sumă de 254143 lei ca rezultat al rezilierii anticipate și unilaterale a contractelor nr. 164 din 23 martie 2007 și nr. 237 din 14 mai 2008; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 august 2014, a fost admisă parțial acțiunea, fiind recunoscut Valeriu Pașcov ca cesionar al creanțelor SRL „Ghelidor” a datoriei debitorului SRL „Rostral” în sumă de 86400 lei, în temeiul contractului de cesiune nr. 03GVP/12-11 din 29 decembrie 2011 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2011, dosar nr. 2e-44/2011 cu privire la lichidarea SRL „Ghelidor”; a fost reziliat contractul nr. 164 din 23 martie 2007, precum și toate acordurile suplimentare anexate la aceasta, încheiat între SRL „Ghelidor” și SRL „Rostral”; a fost reziliat contractul nr. 237 din 14 mai 2008, încheiat între SRL „Ghelidor” și SRL „Rostral”; a fost încasat în beneficiul lui Valeriu Pașcov de la SRL „Rostral” datoria de bază de 86400 lei, avansate de la SRL „Ghelidor” pentru executarea lucrărilor contractuale și reținută de pîrît ca îmbogățire fără just temei; a fost încasat în beneficiul lui

Valeriu Pașcov de la SRL „Rostral” suma dobânzii de întârziere de 49880,07 lei, calculată pentru perioada 01 septembrie 2009 - 01 iunie 2013 din suma datoriei de 86400 lei; a fost încasat de la SRL „Rostral” prejudiciul material de 254143 lei pentru rezilierea anticipată, unilaterală și ilegală a contractelor nr. 164 și nr. 237 încheiate cu SRL „Ghelidor”; a fost încasat în beneficiul lui Valeriu Pașcov de la pîrît suma cheltuielilor de judecată în mărime de 500 lei, iar în beneficiul statului a fost încasat de la SRL „Rostral” taxa de stat neacoperită integral de Valeriu Pașcov pentru examinarea acțiunii în sumă de 11252,71 lei. În rest, capătul de cerere cu privire la încasarea penalității a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, a fost admis apelul declarat de SC „Rostral” SRL și casată parțial hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 august 2014 în partea admiterii pretențiilor lui Pașcov Valeriu privind recunoașterea acestuia ca cesionar al creanțelor companiei SRL „Ghelidor”, a datoriei debitorului SC „Rostral” SRL în sumă de 86400 lei, în temeiul contractului de cesiune nr. 03GVP/12-11 din 29 decembrie 2011 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2011, dosar nr. 2e-44/2011 cu privire la lichidarea SRL „Ghelidor”; rezilierii contractelor încheiate între SRL „Ghelidor” și SC „Rostral” SRL cu nr. 164 din 23 martie 2007, precum și toate acordurile suplimentare anexate la acesta, și cu nr. 237 din 14 mai 2008; privind încasarea prejudiciului material de 254143 lei cu titlu de venit ratat, cu emiterea în partea dată a unei noi hotărîri, prin care pretențiile în cauză au fost respinse ca neîntemeiate. A fost micșorată taxa de stat încasată de la SC „Rostral” SRL în beneficiul statului de la 11252,71 lei pînă la 4088,40 lei. A fost încasat de la pîrît în beneficiul reclamantului cheltuielile de judecată în mărime de 5718,22 lei, proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. În rest, hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 august 2014 a fost menținută.

La 23 martie 2015 avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, prin care a cerut admiterea recursului, casarea parțială a hotărîrilor judecătorești în partea respingerii pretențiilor reclamantului, cu emiterea unei noi hotărîri în partea dată, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, consideră întemeiate concluziile primei instanțe în partea admiterii acțiunii reclamantului, or aceasta corect a reținut că la 23 februarie 2007 a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 164, prin care intimatul și-a asumat răspunderea de a executa anumite lucrări de proiectare, pe care însă nu le-a îndeplinit. În urma constatării corecte a circumstanțelor cauzei, întemeiat instanța a dispus încasarea datoriei de 86400 lei, or suma dată a fost recunoscută de prestator în urma semnării actului de decontare. Corect a stabilit că SC „Demi Alitora” SRL nu este parte la contractele nr. 164 și nr. 237 semnate între părțile litigiului, iar cu titlu de consecință a constatat ilegalitatea acțiunilor intimatului privind înaintarea somației de reziliere a contractelor. Ba mai mult, aceste contracte nu prevăd rezilierea anticipată și unilaterală a lor. Întemeiat a fost dispusă spre încasare și dobînda de întârziere în mărimea sumei solicitate și pentru perioada cerută, precum și mărimea prejudiciului material de 254143 lei cu titlu de venit ratat. Eronat însă prima instanță a respins capătul de

cerere cu privire la încasarea penalității, în cazul în care concomitent a constatat ca fiind prescrisă pretenția de încasare a datoriei și a dobânzii de întârziere.

Instanța de apel, la rîndul său, deși a apreciat corect circumstanțele cauzei, neîntemeiat a respins acțiunea reclamantului în partea ce ține de recunoașterea lui drept cesionar al creanțelor SRL „Ghelidor”, de reziliere a contractelor încheiate și repararea prejudiciului material. La fel, instanța de apel la adoptarea deciziei nu a răspuns la toate motivele și obiecțiile formulate în cererea de apel.

La 09 aprilie 2015 SC „Rostral” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că, suma de 86400 lei este constituită din: 71400 lei – achitată de intimat pentru documentația executată la etapa a II-a conform Acordului adițional nr. 2 din 07 aprilie 2009 la contractul nr. 164 din 23 martie 2007, care nu a fost legalizată prin factură fiscală. Divizarea pe etape este adusă în sarcina de proiectare aprobată de intimat și constituie: I etapă – cazangerie, II etapă – modificări de proiect. Or, conținutul documentației pentru etapa a II-a nu are nimic comun cu I-a etapă, acestea reprezentînd niște lucrări aparte finisate, costul cărora este estimat la 71400 lei și care au fost transmise beneficiarului prin factura de însoțire nr. 32 din 23 iunie 2009 și semnată pentru primire de către Pașcov Valeriu.

În scrisoarea nr. 192 –P din 23 iunie 2009 este indicat că etapa a II-a constituie 30% din costul total al acordului suplimentar nr. 2 în valoare de 238000 lei și poate fi considerat drept avans în valoarea totală a celor două etape.

În realitate acesta reprezintă 100% drept plată în avans pentru lucrările referitoare etapei a II-a. Intimatul aflîndu-se în situație de conflict cu SC „Demi Alitora” SRL, a refuzat să semneze facturile fiscale și actele de predare-primire a recurentului prin scrisoarea nr. 395-P din 12 noiembrie 2009, deși în baza p. 8.3 din contractul nr. 3/6D-06/07 din 21 decembrie 2007 SRL „Ghelidor” a redobîndit prin judecată această sumă de la SC „Demi Alitora” SRL (hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 16 septembrie 2011).

Suma de 10000 lei, nelegalizată prin factură fiscală, a fost achitată drept avans pentru elaborarea decontării de plan a costului lucrărilor de construcție SC „Rostral” SRL în comun acord cu SRL „Ghelidor”, însă din cauza că ultimul se afla în conflict cu SC „Demi Alitora” SRL, a refuzat de a semna factura fiscală.

Suma de 10000 lei conform contractului nr. 327 din 14 mai 2008 a fost achitată pentru supravegherea directă a proiectantului SC „Demi Alitora” SRL, pentru care au fost realizate lucrări pînă la etajul 12; din suma de 5000 lei pentru proiectarea mutării rețelei de alimentare cu apă a fost achitat doar 1000 lei. Or, instanțele la adoptarea hotărîrilor nu au apreciat corect suma restantă de 86400 lei.

Avînd în vedere că nu există la moment SRL „Ghelidor”, cu titlu de consecință rezultă că nu există și dreptul de transmite a împrumuturilor pentru primirea datoriei de la recurent în mărimea cerută, care s-a constatat a fi una inexistentă, inclusiv și dreptul de a pretinde la încasarea dobânzii de întârziere.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile,

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurenților se limitează la situația de apreciere de către instanța de apel a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele anexate la materialele cauzei, iar argumentele invocate în recursurile declarate de către SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, în esența lor, sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel și sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursurile declarate de către SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de către SC „Rostral” SRL și avocatul Sultan Cristina, în interesele lui Pașcov Valeriu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Galina Stratulat